

'Lanternen': Et kommende mødested i Aalborg Øst

En baselinerapport fra forskningsprojektet 'Mødesteder som løftestang for social mobilisering i udsatte boligområder'

Skytt-Larsen, Christine Benna; Carstensen, Trine Agervig; Busck, Anne Gravsholt

Publication date:
2023

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Skytt-Larsen, C. B., Carstensen, T. A., & Busck, A. G. (2023). 'Lanternen': Et kommende mødested i Aalborg Øst: En baselinerapport fra forskningsprojektet 'Mødesteder som løftestang for social mobilisering i udsatte boligområder'. Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet. IGN Rapport Nr. marts 2023

‘Lanternen’: Et kommende mødested i Aalborg Øst

– En baselinerapport fra forskningsprojektet ‘Mødesteder som løftestang for social mobilisering i udsatte boligområder’

Christine Benna Skytt-Larsen, Trine Agervig Carstensen og Anne Gravsholt Busck

Titel

'Lanternen': Et kommende mødested i Aalborg Øst – En baselinerapport fra forskningsprojektet 'Mødesteder som løftestang for social mobilisering i udsatte boligområder

Forfattere

Christine Benna Skytt-Larsen, Trine Agervig Carstensen og Anne Gravsholt Busck

Bedes citeret

Skytt-Larsen, C.B., Carstensen T.A. og Busck, A.G. (2023): 'Lanternen': Et kommende mødested i Aalborg Øst – En baselinerapport fra forskningsprojektet 'Mødesteder som løftestang for social mobilisering i udsatte boligområder. IGN rapport, marts 2023. Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet, Frederiksberg. 30 s. ill.

Udgiver

Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning
Københavns Universitet
Rolighedsvej 23
1958 Frederiksberg C
ign@ign.ku.dk
www.ign.ku.dk

Ansvarshavende redaktør

Claus Beier

ISBN

978-87-7903-894-3 (web)

Omslagslayout

Sara Folvig

Forsideillustration

Link Arkitektur (2022)

Publicering

Rapporten er publiceret på www.ign.ku.dk

Gengivelse er tilladt med tydelig kildeangivelse

Skriftlig tilladelse kræves, hvis man vil bruge instituttets navn og/eller dele af denne rapport i sammenhæng med salg og reklame

Indholdsfortegnelse

Introduktion	4
Anvendte metoder	5
Stedsanalyse.....	5
Observationsstudier.....	5
Interviews.....	6
Spørgeskemaundersøgelser.....	6
Bydelen Aalborg Øst	7
Baseline for brugen af det planlagte mødested og alternative lokale mødesteder.....	12
Arealet for det kommende mødested	12
Kulturhuset Trekanten	14
Kulturtorvet.....	14
Runderen og legeplads	15
Butikstorvet ved Tornhøjcenteret	16
Sundheds- og Kvartershuset	17
Resultater fra spørgeskemaundersøgelser: Hvilke mødesteder anvendes, hvordan og hvornår	18
Projektet 'Lanternen'	20
Planlægningsprocessen.....	25
Forventninger til mødestedet 'Lanternen's relevans og betydning for lokalområdet	27
Opsummering og konklusion	30

Baseline om mødestedsprojektet 'Lanternen' i Aalborg Øst, Aalborg

Introduktion

Denne rapport præsenterer baseline for det 5-årige forskningsprojekt 'Mødesteder som løftestang for social mobilisering i udsatte boligområder', der gennem dybdegående undersøgelser af tre projekter om etablering af fysiske mødesteder, undersøger offentlige mødesteders potentiale for at styrke social sammenhængskraft i udsatte boligområder, eller boligområder, der er i risiko for at blive det.

De tre mødesteder, der undersøges i forskningsprojektet, har alle opnået medfinansiering gennem Realdania og Lokale og Anlægsfondens pulje 'Fælles Rum'. De tre mødestedsprojekter er:

- Projektet 'Lanternen' i bydelen Aalborg Øst, Aalborg
- Projektet 'Haven' i boligområdet Folehaven i Valby, København
- Projektet 'Friheden' i boligområdet Lindholm på Østerbro, Nykøbing Falster

Programmet 'Fælles Rum' har til formål at skabe større sammenhængskraft og social balance ved at koble fysiske og sociale indsatser i udvalgte danske byområder. Mødestederne opføres derfor på grænsen mellem et udsat område og tilstødende mere ressourcestærke boligområder med den hensigt at skabe nye møder og aktiviteter, der fremmer deltagelse i fritidsliv, uddannelse og beskæftigelse for hele byen¹.

Nærværende rapport omhandler det kommende mødested 'Lanternen', der skal etableres i bydelen Aalborg Øst. Baselinestudiet er baseret på en kombination af dokumentanalyse, kvalitative interviews med involverede aktører, samt feltbesøg til området i løbet af sommeren og efteråret 2021 og sommeren 2022.

Ved feltbesøgene blev der lavet stedsanalyser, observationsstudier, gennemført spørgeskemaundersøgelse blandt brugere af arealerne for det kommende mødested og alternative mødesteder i lokalområdet og en husstandsundersøgelse blandt beboere i nærområderne, samt foretaget interviews med en række aktører med tilknytning til mødestedsprojektet.

I rapporten præsenteres en beskrivelse af boligområdet omkring det planlagte mødested, samt analyser af de fysiske udtryk og den nuværende brug af arealet for det kommende mødested og andre eksisterende mødesteder i lokalområdet. Ydermere bidrager rapporten til en 'projektarkæologi' omkring projektet, hvor de planlægnings- og inddragelsesprocesser, der frem til nu har fundet sted i boligområdet, bliver beskrevet. Til sidst præsenterer rapporten de involverede aktørers perspektiver på det kommende mødesteds potentiale for opbygning af sociale relationer og lokal integration.

Baselinestudiet er udarbejdet af Christine Benna Skytt-Larsen, Anne Gravsholt Busck og Trine Agervig Carstensen ved Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet med input fra Nina Glomså Sørraa, Maria Alstrup Jensen, Maximilian Thomas Wede og Tone Baagø Jensen og er en del af forskningsprojektet 'Mødesteder som løftestang for social mobilisering i udsatte boligområder', der er finansieret af Realdania og Københavns Universitet.

¹ <https://realdania.dk/projekter/faelles-rum>

Anvendte metoder

Baselinestudiet, der præsenteres i denne rapport, er baseret på desktop research og feltstudier i Aalborg mellem juli og december 2021 samt i juni og august 2022, hvor det kommende mødested stadig var i planlægningsfasen. I de kommende år vil der gennemføres opfølgende feltundersøgelser for at kunne følge udviklingen over tid, både undervejs i den fysiske byggeproces og efterfølgende, når projektet er realiseret og borgerne tager mødestedet i brug. De gennemførte feltstudier har benyttet sig af nedenstående metoder til indsamling af data:

Stedsanalyse

Som en forundersøgelse til baselinestudiet, blev der lavet en generel stedsanalyse af Aalborg Øst og en mere specifik analyse af arealet for det kommende mødested. Stedsanalysen giver en systematisk og kvalitativ beskrivelse af kvarterets fysiske karakter med fokus på både stedet for det planlagte mødested og de tilstødende boligområders adgangsforhold og barrierer til/fra dette. Stedsanalysen kortlægger desuden en række alternative mødesteder i kvarteret, idet det nye, planlagte mødested både supplerer, men også potentielt konkurrerer om besøgende med andre eksisterende mødesteder i området.

På baggrund af stedsanalysen, udvalgte vi Trekanten, Kulturtorvet, Runderen, butikstorvet ved Tornhøjcenteret, og Sundheds- og Kvartershuset som 'alternative mødesteder' og disse blev nærmere undersøgt via observationsstudier og spørgeskemaundersøgelser ved feltbesøg i sommeren og efteråret 2021 samt sommeren 2022. I denne rapport vil disse blive benævnt 'alternative mødesteder' og beskrives ud fra kriterier om beliggenhed, brugertyper og mulighed for at nye møder kan opstå.

Observationsstudier

Vi lavede i september 2021 observationer af stedet, hvor det nye mødested skal opføres samt på de 'alternative mødesteder' i området: Trekanten, Kulturtorvet, Runderen, butikstorvet ved Tornhøjcenteret og Sundheds- og Kvartershuset.

Vi ville med disse observationer dels undersøge den forudgående, eksisterende brug af stedet, hvor det nye mødested vil blive opført. Dels ville vi danne os et indtryk af omfanget af de eksisterende opholdssteder for at få mulighed for at vurdere om disse i fremtiden vil agere som konkurrenter til eller blive tømt af det nye mødested. Desuden var formålet at forsøge at observere, hvorvidt folk mødtes på disse steder, og i givet fald om disse møder så ud til at opstå mellem allerede kendte mennesker, eller mellem fremmede.

For at skabe et fyldestgørende billede samt et systematisk sammenligningsgrundlag, blev observationer foretaget både på hverdage og i weekenden og på forskellige tidspunkter af dagen (formiddag, frokosttid, eftermiddag, aftener) og havde en varighed af 20 minutter.

Observationerne blev foretaget to hverdage – én med blæst og regn, én med opholdsvejr samt én søndag i solskinsvejr. På observationskemaer noterede vi alle observerede parter, som tog ophold på det pågældende sted. Desuden blev stedets stemning og situation, samt antal personer, som brugte stedet til gennemgang, noteret undervejs. Vi foretog hhv. 4 observationer af arealet for det kommende mødested (udendørs), 8 observationer forskellige steder indendørs i Kulturhuset Trekanten, 5 observationer af butikstorvet, 5 observationer af Kulturtorvet, 5 af legepladsen ved Runderen, og 4 ved Sundhedshuset (3 udendørs og 1 indendørs).

På baggrund af disse observationer kan vi karakterisere stederne som henholdsvis steder med intet ophold; steder kun med gennemgang; steder med både ophold og gennemgang. Observationsdata er dog ikke tilstrækkelige for alle de observerede steder til at kunne karakterisere dem alle, så nogle karakteristika bygger mest på formodninger.

Interviews

I løbet af efteråret 2021 blev der gennemført 8 interviews med relevante aktører med tilknytning til mødestedsprojektet i Aalborg Øst (se tabel 1). Interviewene blev foretaget med repræsentanter fra boligforeninger, boligafdelingsbestyrelser, kommuner, projektmedarbejdere i de boligsociale helhedsplaner og Områdefornyelser, skoler, institutioner, lokale foreninger og øvrige relevante borgere.

REPRÆSENTANT FOR PROJEKTET	RESPONDENTER
AALBORG KOMMUNE	Anders Kromann (Fritidskonsulent, Fritid, sundhed og kulturforvaltningen) Bodil Henningsen (arkitekt og kommunens talsperson for 'Lanternen', By- og landskabsforvaltningen)
ALMENT BOLIGSELSKAB	Sven Buch (Udviklingschef, Himmerland Boligforening)
BOLIGSOCIALE MEDARBEJDERE	Anne Louise Larsen (Projektleder, Øst i Centrum) Sisse Munk (Boligsocial medarbejder, Himmerland Boligforening)
KULTURLIV	Michael Mansdotter (leder, Kulturhuset Trekanten)
CIVILSAMFUNDET	Magnus Kolind (Leder, Kvarterværkstedet) Jørgen Bøggild (Frivillig, Kvarterværkstedet)
DAGINSTITUTION	Mette Lorenz (Leder, Byggeren ungdomsklub)

Tabel 1: Oversigt over interviewede personer

Spørgeskemaundersøgelser

Der er blevet foretaget 2 spørgeskemaundersøgelser i området. I sommeren og efteråret 2021 blev der samtidig med observationsstudierne gennemført en mindre spørgeskemaundersøgelse med 17 brugere af arealerne for de kommende mødesteder samt de identificerede alternative mødesteder. I sommeren 2022 blev foretaget en husstandsbaseeret spørgeskemaundersøgelse (husstandsundersøgelse) blandt 66 borgere i de nærliggende almene boligområder.

Begge spørgeskemaundersøgelser omhandlede borgernes brug af eksisterende steder i området, deres tanker om opførelsen af et nyt mødested, samt en kortlægning af generelle baggrundsinformationer. Husstandsundersøgelsen havde flest detaljer angående involvering i projektudformning og forventninger til det nye mødested.

Som sidste spørgsmål i begge spørgeskemaer, blev respondenterne spurgt om personen måtte kontaktes igen for et opfølgningsinterview. I næste fase af forskningsprojektet vil et repræsentativt udvalg af disse respondenter således blive kontaktet for mere dybdegående kvalitative interviews.

Bydelen Aalborg Øst

I det følgende præsenteres forholdene i bydelen Aalborg Øst før iværksættelsen af de planlagte fysiske omdannelser af områdets nye mødested, der planlægges at være færdigetableret i løbet af 2024. Det kommende mødested har arbejdsnavnet 'Lanternen' i projekt materialet og omtales sådan af de fleste involverede aktører. Det kommende mødested betegnes derfor 'Lanternen' i denne rapport. I figur 1 nedenfor findes et kort over området med placering af det kommende mødested cirka i midten.

Aalborg Øst er en bydel 6 km fra Aalborg centrum, som har gået fra at være et socialt udsat til et socialt sammensat boligområde. Området huser omkring 20.000² beboere, særlig i almennyttige boliger, der hovedsagelig drives af Himmerland Boligforening, men i området findes også afdelinger fra boligforeningerne Alabu Bolig og Lejerbo. De største boligafdelinger i området, Kildeparken og Sundparken, der er drevet af Himmerland Boligforening, var med sine omkring 1500 beboere igennem mange år karakteriseret som socialt udsatte boligområder. Siden 2008 har disse boligafdelinger været igennem tre boligsociale helhedsplaner og omfattende boligrenoveringer, som har hjulpet de mere ressourcesvage borgere i området i en positiv retning³. Massive investeringer i nyt Sundheds- og Kvartershus, nyt bydelscenter og hovedgade, og med nyt supersygehus på vej, har hele Aalborg Øst været igennem en totalforvandling. I 2019 modtog Aalborg Kommune og Himmerland Boligforening 'Byplanprisen'⁴.

Aalborg Øst karakteriseres af sit rige foreningsliv og huser ca. 140 større og mindre foreninger og netværk⁵. Her ses for eksempel det lokale Kvarterværksted⁶, der er samlokalisert med kulturhuset Trekanten. Kvarterværkstedet er sat i verden for at hjælpe lokale borgere og foreninger med rådgivning og økonomi til gennemførelse af aktiviteter for at styrke bydelen.

Aalborg Øst karakteriseres ifølge flere af vores respondenter som en bydel præget af en stærk lokalsamfundsfølelse. Bydelen har gennemgået flere byudviklings- og omdannelsesprocesser siden 2008, og de mange investeringer har, ifølge vores respondenter, givet grobund for et bredt spekter af fritidstilbud og foreninger i bydelen, som er med til at styrke en særlig lokal Aalborg Øst-identitet. Som projektlederen fra den boligsociale helhedsplan Øst i Centrum, Anne Louise Larsen, forklarer: *"Vi gør ikke noget uden at vi har beboere og samarbejdspartnere med. Vi har da også fået en masse ting til at leve, som nogle gåklubber, der fungerer rigtig fint, som vi har været med til at starte op (...). Der mangler i hvert fald ikke tilbud her ude i området. Det er helt vildt, alle de tilbud der er."*

I samme stil beskriver lederen af Kvarterværkstedet, Magnus Kolind, at deres arbejde med borgerne i Aalborg Øst handler om at lytte til borgernes ønsker, så borgerne selv kan tage ansvar for at skabe levedygtige initiativer. Mens Kvarterværkstedet kan bidrage med råd, delfinansiering og ideer, stiller de sig meget åbne til at beboere og foreninger selv former sine egne aktiviteter og projekter. *"Vi vil gerne skabe noget der er lokalt forankret. Noget, der er levedygtigt. Og det gør vi ikke ved at putte en model ned over foreningerne. [...] Vi har ikke en interesse i at tage føringen, men tager udgangspunkt i borgerne. Det er meget bottom-up."*

² <https://www.abhim.dk/aalborg/aalborg-oest>

³ <https://bl.dk/nyheder/2019/11/analyse-fra-udsat-omraade-til-blandet-by/>

⁴ <https://fagbladetboligen.dk/alle-nyheder/2019/oktober/himmerland-boligforening-og-aalborg-kommune-modtager-byplanprisen/>

⁵ <https://www.kvarterloft.dk/foreninger/>

⁶ <https://www.kvarterloft.dk/>

Figur 1: Kort over Aalborg Øst og placering af det kommende mødested 'Lanternen'

Borgerne i Aalborg Øst er, ifølge arkitekten, Bodil Henningsen og fritidskonsulenten, Anders Kromann, fra Aalborg Kommune også kendt for deres positive modtagelse og åbenhed for at teste nye ideer, for eksempel da pilotprojektet med en førerløs buslinje langs Astrupstien blev lanceret mellem 2019-2021. Ifølge den kommunale arkitekt og talsperson for 'Lanternen', Bodil Henningsen,

begrænses bydelens kollektivforbindelser i dag af at være orienteret mod Aalborg centrum, hvor man skal ind til byen for at skifte bus, hvis man vil til en anden bydel. Forsøgsprojektet med nye buslinjer blev derfor taget godt imod af borgerne. Omdannelsen af byrummet har haft et gennemgående fokus på sammenhængskraft og samarbejde på tværs af matrikler, for hele tiden at åbne de boligområder, der lukker sig ind mod sig selv og for at knytte flere vejforbindelser på Astrupstien som en hovedfærdselsåre i bydelen. En central strategi de sidste 10 år har også været at arbejde for en byfortætning centraliseret rundt om infrastrukturen, der omkranser Humlebakken.

Foreløbige resultater af den byfornyelsesproces, Aalborg Øst har været igennem, viser at renoveringsarbejdet har medført en betydelig fraflytning af eksisterende beboere i Kilde- og Sundparken⁷. Beboerne, der boede i området før implementeringen af helhedsplanen fra 2012, er blevet genhuset, og mange af disse er ikke vendt tilbage. Undersøgelser udarbejdet af Danmarks Almene Boliger (BL) viser således, at tre ud af fem nuværende beboere i Kildeparken og Sundparken er tilflyttet efter 2012⁸. Disse beboere har stærkere socialøkonomiske karakteristika, end dem der boede i området før 2012, hvilket blandt andet kan ses som højere beskæftigelses-, uddannelses-, og lønniveauer. På den anden side, viser resultaterne også, at mere ressourcetsvage beboere, der blev boende gennem renoveringerne, også klarer sig bedre end de gjorde før indsatsen. Dette indikerer, ifølge BL, at nogle af beboerne bliver løftet via de boligsociale indsatser og bedre sociale netværk, som opstår, når mere ressourcetsvage beboere flytter til området. BL argumenterer dog for, at det stadig er for tidligt at dokumentere langtidseffekterne af de ændringer, der er sat i gang i Aalborg Øst⁹.

I 2008 blev den boligsociale helhedsplan 'Projekt 9220' igangsat af Aalborg Kommune og de tre boligforeninger i bydelen Himmerland Boligforening, Alabu og Lejerbo. Formålet med helhedsplanen var at styrke de boligsociale tilbud i kvarteret med et stærkt fokus på sundhed og trivsel, i det en undersøgelse viste, at beboerne i Aalborg Øst havde en gennemsnitlig levealder, der var 10 år lavere end den ressourcetsvage bydel Hasseri¹⁰. På samme tid påbegyndtes byggeriet af Sundheds- og Kvartershuset, som i dag blandt andet rummer læge, apotek, fitness, fysioterapi og den socialøkonomiske Kaffe Fair, og der blev samtidig oprettet et erhvervsnetværk med mål om at skabe flere lokale praktik- og arbejdspladser.

Arkitekten fra Aalborg kommunes By- og Landskabsforvaltning, Bodil Henningsen, beretter om en bydel, der har gennemgået en stor udvikling både fysisk og socioøkonomisk. I 2012 blev en mere omfangsrig helhedsplan igangsat, hvor Landsbyggefonden blandt andet støttede med 1 mia. kr. til en omfattende renovering af de almene boliger i Kildeparken og Sundparken. Denne renovering stod først færdig i 2020. Her sørgede både indre og ydre renoveringer for, at man gik fra at have 3 ensartede boligtyper til nu at tilbyde 33 forskellige boligtyper, for på denne måde at forsøge at tiltrække en mere varieret beboersammensætning. I løbet af denne periode har både Aalborg Kommune og de lokale boligselskaber desuden haft fokus på at knytte bydelen tættere sammen og der har været ansøgt forskellige fonde til formålet. Gennem projektet 'City in Between' finansieret af Aalborg Kommune og Realdania, blev der i 2015 foretaget udbedring af hovedfærdselsåren Astrupstien og en fortætning og opgradering af kvarterets bydelscentrum med cafeer, butikker og legeplads ved Tornhøjcenteret. Desuden blev tunnelen under Humlebakken opgraderet i 2018 gennem projektet 'Kickstart Forstaden' ligeledes finansieret af Realdania.

⁷ <https://bl.dk/nyheder/2019/11/analyse-fra-udsat-omraade-til-blandet-by/>

⁸ <https://bl.dk/nyheder/2019/11/analyse-fra-udsat-omraade-til-blandet-by/>

⁹ <https://bl.dk/nyheder/2019/11/analyse-fra-udsat-omraade-til-blandet-by/>

¹⁰ <https://bl.dk/nyheder/2019/11/analyse-fra-udsat-omraade-til-blandet-by/>

Den nye helhedsplan for Himmerland Boligforening 'Center for Samskabelse' har fra 2017 arbejdet for at videreføre det tætte samarbejde mellem kommune, boligselskab og erhvervsliv, som muliggjorde områdefornyelsen i Aalborg Øst. I den nuværende helhedsplan for 2021-2025 er det kun boligafdelingen Sebbesundsvej, der anses som socialt udsat, og derfor står Alabu Bolig denne gang selv for den boligsociale helhedsplan 'Øst i Centrum' i et udvidet samarbejde med Himmerland Boligforening og Lejerbo.

Det rige foreningsliv, som i dag karakteriserer Aalborg Øst, er blandt andet drevet frem af aktører som 9220-Frivillignetværket, Kvarterværkstedet, kulturhuset Trekanten, fritidscenteret Byggeren og det boligsociale arbejde i helhedsplanen og i boligforeningerne. Fordi der findes så mange fritidsforeninger i området, beskriver lederen af Kvarterværkstedet, Magnus Kolind, hvordan det er oplagt at indtænke synergien mellem foreningsliv og boligselskaber, når man skaber møder og aktiviteter for socialt udsatte borgere: *"Vores overordnede mål er at øge trivlsen og skabe nogle sociale fællesskaber i de lokales nærmiljø. Og det kan så være i samarbejde med foreninger, beboerforeninger eller boligselskaber, projekter, skoler, institutioner, ja, hele det civile samfund, hvor vi prøver at støtte op omkring at realisere drømme, hvor vi muliggør nogle ting som måske ikke havde været muligt. Vi er ligesom et borgerværksted som taler borgernes eget sprog og som er åbne for alle borgere, og vi arbejder for at beboerne skal komme ud af sin bolig og socialiseres noget mere".* Det boligsociale samarbejde i Aalborg Øst foregår meget inden for lignende parametre. Årlige bydelsfester som 'Aalborg Øst-dagen' og 'majfest' inviterer beboerne ud af deres bolig for at deltage i fælles aktiviteter. Det samme gør særligt 'Sommer på Runderen', hvor områdets børn og unge samles på tværs af skoler og institutioner til leg og aktiviteter gennem hele sommerferien. Projektlederen for den boligsociale helhedsplan Øst i Centrum, Anne Louise Larsen, fortæller, at alle aktiviteter, der sættes i gang, gøres med henblik på at de bliver levedygtige nok til at fortsætte også efter, at helhedsplanen ophører. Helhedsplanen er inde i sin sidste periode nu mellem 2021-2025 og vil efter dette ikke fortsætte.

For at en idé skal blive til en levedygtig aktivitet, mener lederen af Trekanten, Michael Mansdotter, på linje med Anne Louise Larsen, at ideen er nødt til at bygges nedefra og op. Med sin baggrund fra teaterverdenen, hvor han var vant til at forstå kultur ovenfra og dermed lade kunstnerne lægge præmisserne for en aktivitet, lærte han hurtigt, at den eneste måde at tiltrække borgerne i Aalborg Øst til at deltage i aktiviteter, var ved at lade dem selv bestemme: *"Jeg havnet her ude i dette skønne område, for at finde ud af at, ja, men her kan jeg jo ikke fortælle folk hvad der er godt for dem. For hvis jeg gør det - og det har vi prøvet - så kommer de ikke. Så bruger de det ikke. Derfor er vi, i Trekanten, gået fra at være et præsenterende kulturhus til at blive et faciliterende kulturhus. Altså, i princippet, at sidde på hænderne, indtil der kommer nogen, der vi snakke med os om, hvad de gerne vil have, at vi skal lave".* Dette har vist sig at være en succesopskrift. Vores observationer viser, at kulturhuset har sydet af liv fra morgen til aften, blandt andet fordi lokalerne har været fuldt booket af lokale foreninger, samtidig med daglige aktiviteter i biblioteket, cafeen og Makerspace-værkstedet i kælderen. Lederen af Trekanten, Michael Mansdotter, understreger dog, at det ikke bare er sket af sig selv. Gennem et grundigt kæmningsarbejde blok for blok i de forskellige boligforeninger i Aalborg Øst, hvor kulturhusets medarbejdere snakkede med beboere og deltog på foreningsmøder, blev der arbejdet konsekvent med at oplyse om foreningers muligheder for lån af lokaler og deltagelse i aktiviteter i huset. Det er det momentum, Trekanten har opbygget, som man ønsker at bygge videre på gennem projektet 'Lanternen'.

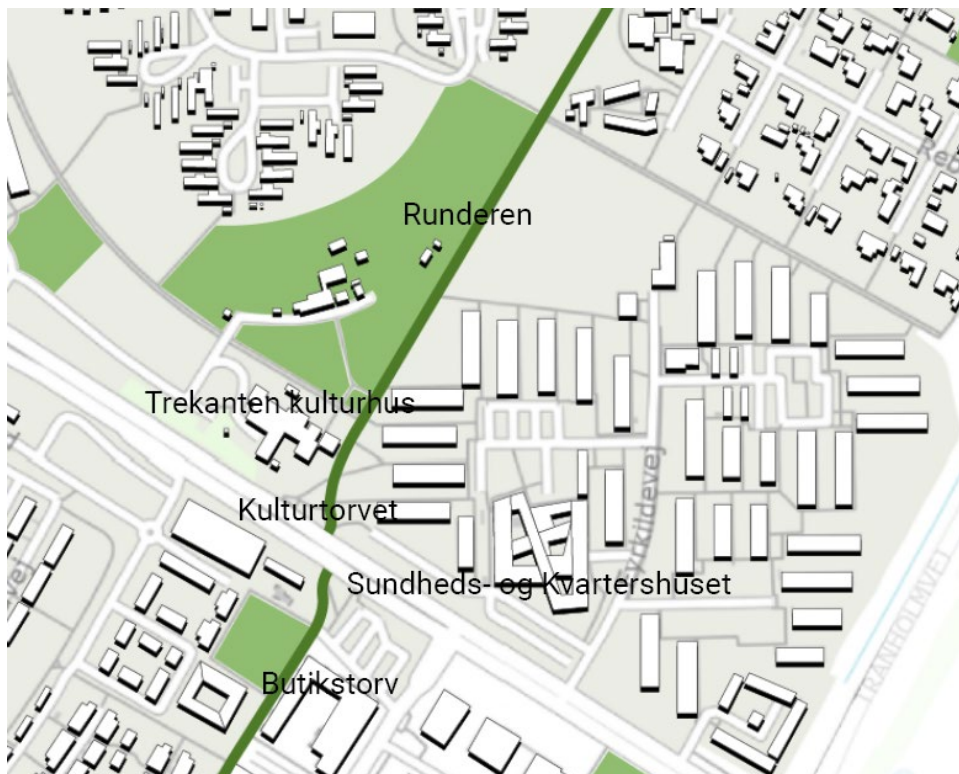
Projektlederen fra den boligsociale helhedsplan, Anne Louise Larsen fortæller, at beboernes selvbillede i Aalborg Øst i mange år ikke har stemt overens med det billede, byens øvrige befolkning har af dem. Både hun og den boligsociale medarbejder fra Himmerland Boligforening, Sisse Munk,

fortæller at beboerne har en særlig Aalborg Øst-identitet og stolthed over at bo dér blandt andet pga. de mange grønne områder, byens bedste stisystemer og trygheden i, at ens barn kan cykle mange kilometer uden at skulle krydse en vej. Den boligsociale medarbejder fra Himmerland Boligforening, Sisse Munk, tror, at den bedste strategi for at ændre Aalborgensernes misforståede opfattelse af bydelen vil være at invitere folk udefra på besøg, så de kan se bydelsforvandlingen med egne øjne: *"Beboerne synes jo ikke selv de bor i en ghetto. De synes ikke det er et forfærdeligt sted de bor, vel? Men lige så snart de møder nogle udefra, så er det det, der bliver italesat. Sådan er det stadigvæk med Aalborg Øst. Og der tror jeg at det eneste vi kan gøre, er at få folk til at komme ud og se at det ikke passer. Det er løgn. Sådan har det ikke været i mange år. [...] Dem der bor her ved det, men vi vil rigtig gerne at alle andre også ved det. Så på den måde synes jeg det er vigtigt, at der kommer folk udefra."*

Den fysiske renovering, Aalborg Øst har gennemgået i løbet af de sidste ti år, har haft en stor påvirkning på området's beboersammensætning og borgenes socioøkonomiske baggrund, blandt andet gennem genhusning af omkring halvdelen af de oprindelige beboere. Projektlederen for Øst i Centrum, Anne Louise Larsen, understreger dog, at Aalborg Øst stadigvæk er socialt udfordret. De mærker bestemt, at den sociale mobilitet er blevet skubbet til, men beboerrådgiverne melder fortsat jævnligt om beboere, der ikke får betalt deres husleje eller om familier, der har det svært. Så der er stadig et stykke vej at gå. Spørgsmålet er, på hvilken måde 'Lanternen's udformning og indhold kan spille en rolle på den vej.

Baseline for brugen af det planlagte mødested og alternative lokale mødesteder

Vi har undersøgt og beskrevet stedet for det planlagte mødested og alternative mødesteder i lokalområdet. I figur 2 ses placering af de undersøgte steder. I det følgende beskrives først arealet for det kommende mødested, hvorefter de øvrige lokale mødesteders brug beskrives på baggrund af observationer og feltbesøg. Dette afrundes med resultater fra spørgeskemaundersøgelserne om brug af eksisterende mødesteder i området.

Figur 2: Placering af de undersøgte mødesteder.

Arealet for det kommende mødested

'Lanternen' bliver primært et indendørs sted, der bygges i forlængelse af det eksisterende kulturhus, Trekanten. Arealet, hvor det kommende mødested skal opføres, er i dag en kombineret græsplæne og grusareal, der ligger mellem kulturhuset Trekanten og Dørupstien. Arealet har været brugt til parkeringsplads for den førerløse bus. Det indeholder cykelstativer, et bordbænkesæt samt en muret forhøjning, som kan bruges til siddende ophold (figur 3 og 4).

Vores observationer viser, at arealet overvejende anvendes af forbipasserende, og at enkelte af disse tager kortere ophold på bænke eller græsareal foran Trekanten i forbindelse med hundeluftning, ophold på gåtur eller fordi de har aftalt at mødes. Det nye steds nuværende udendørsomgivelser rummer derfor også potentiale for, at folk kan mødes.

Figur 3: Området nær det nye mødested 'Lanternen', som placeres umiddelbart nord for Trekanten. De indtegnede tal og synsvinkelpåtegninger viser, hvor fotos i figur 4 er taget.

Figur 4: Fotos fra området omkring det nye mødested 'Lanternen' (fotovinkler ses af figur 3). Fotos: Marie Alstrup Jensen, Nina Glomså Søraa, Christine Benna Skytt-Larsen og Trine Agervig Carstensen.

Kulturhuset Trekanten

Trekanten er et kombineret kulturhus, bibliotek, cafe og foreningshus, opført i 1984, der fungerer som et centralt samlingspunkt for borgerne i Aalborg Øst. Med sin beliggenhed tæt på Humlebakken, mellem Kulturtorvet og ungdomsklubben Byggeren, fortæller Trekantens leder, Michael Mansdotter, at denne selvejende institution sigter efter at være et mødested, hvor både socialt udsatte og mere ressourcestærke borgere fra Aalborg Øst kan samles i fællesskab.

I Trekanten kan man få sig noget at spise i cafeen, leje et lokale til det ugentlige foreningsmøde, låne en bog på biblioteket, prøve 3D printning i værkstedet Makerspace, få lektiehjælp efter skoletid, eller lytte til et foredrag eller en koncert. Kulturhuset Trekanten er samlokalisert med Kvarterværkstedet, som samarbejder med borgerne i Aalborg Øst om at skabe sociale fællesskaber i nærmiljøet, hvor de tilbyder både sparring, medfinansiering og netværksopbygning for på denne måde at realisere beboerdrevne projekter. Vores observationer viser, at Trekanten tiltrækker borgere både fra bydelen og resten af Aalborg, fra morgen til aften, både i hverdagen i og weekenderne. Trekanten er således et mødested for mange slags mennesker og har stort potentiale for at danne rammer for nye bekendtskaber.

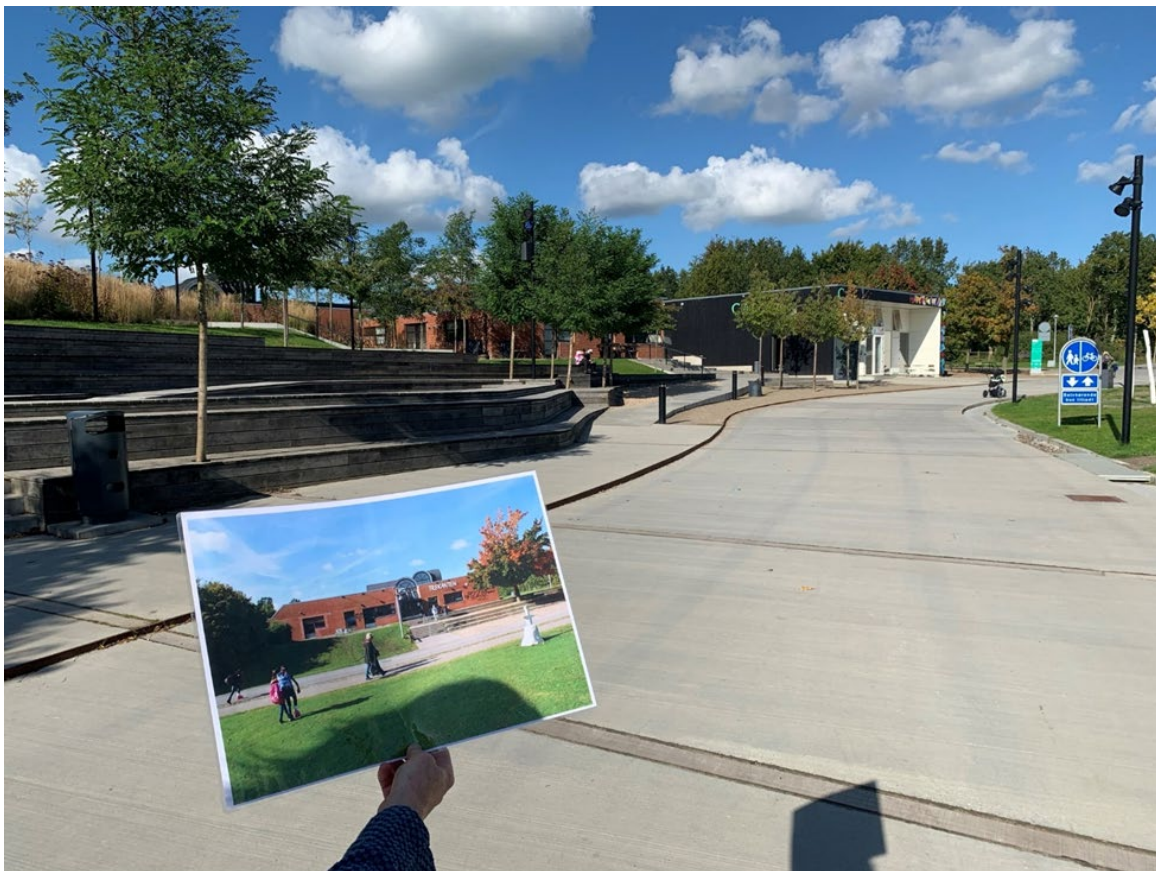
Kulturtorvet

Kulturtorvet blev bygget med ambitionen om at lave en udendørs scene, der kunne fungere som en bymidte for kvarterets beboere (figur 5). Kulturtorvet er bygget i flere niveauer, hvor man inviteres til at sætte sig ned og kigge ud over bylivet på Astrupstien eller den udendørskunst, bestående af

nogle hvide træstokke, børn kan lege mellem, der er sat op på den anden side af Astrupstien. Langs scenen er der monteret scenelys, der kan lyse området op, og som driftes af Trekanten. Der er også etableret en trappe langs Kulturtorvet, som skaber en forbindelse til det centrale busstoppested på Humlebakken.

Kulturtorvet forbinder Kulturhuset Trekanten med Tornhøjcenteret via den nye tunnel under Humlebakken, og blev således bygget af arkitektfirmaet Vandkunsten i forbindelse med projektet 'City In Between' som en forlængelse af tunnelen, der går under den store vej Humlebakken.

Kulturtorvet har den centrale placering og faciliteterne, der skal til for at være et mødested for områdets beboere. Vores observationsstudie viser dog, at Kulturtorvet ikke bliver brugt særlig meget til at tage ophold, men snarere fungerer som et gennemgangssted.

Figur 5: Foto af Kulturtorvet før og efter renovering. Foto: Nina Glomså Søraa

Runderen og legeplads

Runderen er en stor græsplæne, som har fået sit navn efter en cirkulær forhøjning i landskabet, der omkranser en fodboldbane. Sammen med en legeplads (figur 6) og et sæt udendørs træningsapparater, tilbyder Runderen et aktivitetssted for både unge, voksne og familier i bydelen. Med sin centrale placering langs Astrupstien mellem boligblokkene i Kildeparken og ungdomsklubben Byggeren, tiltrækker Runderen, ifølge lederen fra Byggeren, Mette Lorentz, mange beboere til udendørsaktiviteter og rekreation. Vores respondenter fortæller, at Runderen blandt andet er kendt som et centralt samlingssted for afholdelse af de årlige 'Aalborg Øst-dage' i sommermånederne, men har mindre aktivitet i vinterhalvåret. I følge vores observationer er der

mest aktivitet på Runderen i weekenderne. I hverdagene er brugen sparsom og koncentreret om eftermiddagen. Stedet har et lille potentiale som mødested for områdets beboere.

Figur 6: Legepladsen ved Runderen. Foto: Nina Glomså Søraa

Butikstorvet ved Tornhøjcenteret

Butikstorvet, der omkranser Tornhøjcenteret, har været igennem en totalreovering de sidste år. I 2016 blev Tornhøjgård (bondegård) nedlagt, og der blev i stedet opbygget en legeplads med et stort klatrestativ udformet som en edderkop samt et supermarked, nye private udlejningsboliger, samt kommunale plejeboliger. Selve Tornhøjcenteret blev også reoveret, og det nedslidte, tomme center fra 1980-erne er blevet erstattet af en hvid, moderne bygning. Gennem vores observationsstudier har vi erfaret, at de private boliger i de øvre etager, samt supermarkedet, Netto, andre småbutikker, cafeer og spisesteder i stueetagen, bidrager til en jævn tilstrømning af mennesker i gennem hele dagen.

Butikstorvet er et hyppigt frekventeret aktivitetssted for kvarterets borgere, da dets funktioner gør det til et centralt samlingspunkt både for at købe noget at spise eller drikke, handle ind, lege på legepladsen, eller sætte sig ned på en af de mange bænke, der omkranser legepladsen og cafeernes udeområde. Det er også et sted, man passerer, hvis man står af bussen ved Humlebakken.

Butikstorvets centrale placering i forhold til Tornhøjskolen og –hallen og Astrupstien gør det også til et centralt potentielt mødested i bydelen. Vores observationer viser stor aktivitet her og mange

spontane møder, der førte til kortvarige udvekslinger mellem mennesker, som lod til at kende hinanden på forhånd.

Figur 7: Butikstorvet før og efter renovering. Foto: Christine Benna Skytt-Larsen.

Sundheds- og Kvartershuset

I forbindelse med renoveringen af Kildeparken i 2012-2020, besluttede Himmerland Boligforening i 2008 at rive tre boligblokke ned for at give plads til opbygningen af et Sundheds- og kvartershus. Ifølge arkitekten fra By og Landskabsforvaltningen, var dette et strategisk klogt og visionært valg fra boligselskabet, idet boligselskabet på denne måde blev tættere knyttet til planerne om at placere et nyt supersygehus i bydelen. Udviklingsdirektøren fra Himmerlands Boligforening fortæller, at Sundheds- og Kvartershuset, som stod færdig i 2012, blev strategisk indtænkt for at skabe jobs og attraktioner for noget af det kommende sundhedspersonale, som potentielt vil tilflytte, når det nye sygehus forventes at stå færdig i 2023. I den forbindelse vil sygehuspersonale potentielt kunne fylde nogle af de tomme boliger hos Himmerland Boligforening, der står klar til udlejning, og samtidig tiltrække mere ressourcestærke beboere til området.

Foruden Himmerland Boligforenings servicekontor, huser Sundheds- og Kvartershuset et apotek, læge, fitness, psykolog, fysioterapeut, en nærpolitistation, m.m. Desuden er der blevet etableret en afdeling af den socialøkonomiske cafeen Kaffe Fair med det formål at være et nyt mødested for områdets beboere. Men ifølge cafeens personale fungerer den i praksis mere som en kantine for husets ansatte, som en servicefunktion for tilberedelse af mødeforplejning og som et pauserum,

hvor man kan få sig en kop kaffe, mens man venter på en sundhedsrelateret aftale. Cafeen beskrives således ikke som et offentlig mødested, hvilket blev bekræftet af vores observationer.

Livet i og omkring Sundhedshuset kan ikke betragtes som et konkurrerende mødested. Huset har mange af de samme kvaliteter som Trekanten (cafe, uformelle mødesteder), men er samtidig centreret omkring aftalebestemte 'sundheds'-aktiviteter, der er præget af nødvendighed frem for frivillighed.

Resultater fra spørgeskemaundersøgelser: Hvilke mødesteder anvendes, hvordan og hvornår
 Vores observationer og brugerundersøgelse viser, at Butikstorvet tydeligt er det mest anvendte mødested, efterfulgt af Trekanten kulturhus og Runderen, hvilket også blev bekræftet i vores husstandsundersøgelse (tabel 2). Kategorien 'andet', der inkluderer dels stisystemerne i kvarteret generelt (18 personer) og legepladsen nær butikstorvet (7 personer) er desuden stor i husstandsundersøgelsen. Øvrige respondenter nævner grønne områder nær den vestlige kant af området (Bundgårdsparken og Grønneparken), samt forskellige specifikke steder som basketbane eller Ældrecentret Smedegården. I forhold til anvendelsestidspunkt, så er det generelle billede, at stederne fortrinsvis anvendes om eftermiddagen, men også formiddag og aften tages i brug.

	Husstand		Bruger	
	%	antal	%	antal
Butikstorv (lige under viadukten)	61	39	65	11
Trekanten kulturhus (inklusive bibliotek, cafe og forplads)	41	26	41	7
Runderen og legepladsen ved Runderen	27	17	29	5
Sundheds- og Kvarterhuset	17	11	-	-
Tronhøjskolen og -hallen	3	2	6	1
Tranumparken	3	2	0	0
Kulturtorvet	0	0	6	1
Andet	69	44	41	7
Ingen steder	5	3	0	0
I alt	100	64	100	17

Tabel 2: Hvilke steder bruger du oftest i dit lokalområde? (markér op til 4)

Husstandsundersøgelsen viser, at næsten 2/3-del af respondenterne taler med nye mennesker, når de besøger steder i lokalområdet (tabel 3). Af de steder respondenterne nævner, er ca. 1/3-del de mødesteder, vi undersøger som alternative mødesteder (fx Trekanten og Butikstorvet), mens ca. 1/3-del taler om stisystemerne i området generelt, og den resterende 1/3-del nævner andre steder - fra de grønne områder i vestkanten af området (fx Grønneparken) til ældrecentret, arbejde og vaskeriet. I brugerundersøgelsen er tallet lidt lavere (41 %), og her er fokus på steder, som vi har undersøgt. Dette er forståeligt, idet brugerundersøgelsen er foretaget i forbindelse med observation på netop disse steder.

	Nye personer		Andre aldersgrupper		Andre kvarterer	
	Husstand	Bruger	Husstand	Bruger	Husstand	Bruger
	% (antal)	% (antal)	% (antal)	% (antal)	% (antal)	% (antal)
Ja	61 (39)	41 (7)	69 (44)	41 (7)	61 (39)	47 (8)
Nej	39 (25)	59 (10)	31 (20)	59 (10)	39 (25)	53 (9)
I alt	N=64	N=17	N=64	N=17	N=64	N=17

Tabel 3: Når man anvender mødesteder i lokalområdet - taler man så med nye personer, personer fra andre aldersgrupper, personer fra andre kvarterer?

Det viser sig desuden, at mere end 2/3-del af respondenterne i husstandsundersøgelsen taler med personer fra andre aldersgrupper (tabel 3). 1/3-del nævner her steder vi undersøger, samt stisystemerne generelt i området, 1/3-del taler om naboer og vejen de bor på, mens den sidste 1/3-del nævner alt fra fitness til indkøb og en naturklub. I brugerundersøgelsen er tallet noget lavere (41 %), og her er det ligeledes både mødesteder i området, butikker og stisystemerne i området.

Endeligt er det undersøgt, om respondenterne taler med personer, der bor i et andet kvarter (tabel 3). Her svarer næsten 2/3-del af respondenter i husstandsundersøgelsen ja, mens noget færre svarer ja i brugerundersøgelsen. I husstandsundersøgelsen nævner lidt under 1/3-del steder vi har undersøgt, samt stisystemerne, mens procentdelen er lidt højere for brugerundersøgelsen. Samlet viser det, at der i dag foregår en del møder på tværs af boligkvarterer.

Projektet 'Lanternen'

Projektet med arbejdstitlen 'Lanternen' blev udarbejdet af Aalborg Kommune og Himmerland Boligforening med ønske om at bygge videre på de positive ændringer, der var blevet skabt gennem initiativer som 'City in Between' og 'Kickstart Forstaden'¹¹. Projektet fik i 2018 bevilliget 7 mill. kroner gennem Realdania og Lokale- og Anlægsfondens 'Fælles Rum'-pulje til at skabe et nyt mødested i Aalborg Øst, hvor lokale beboere kan mødes med hinanden og med borgere fra andre dele af Aalborg. 'Lanternen' skal inkorporeres som en del af det nyrenoverede område kaldet 'Den Grønne Arena', som går fra Tornhøjcenterets butikstorv, under tunnelen ved Humlebakken, forbi Kulturtorvet og Trekanten, og videre til Byggeren og Runderen. Det er tanken, at 'Den Grønne Arena' skal knyttes sammen af den lokale hovedfærdselsåre Astrupstien. 'Lanternen's placering betyder, at mødestedet vil blive en let tilgængelig lokation for Aalborg Østs mange forskellige beboere.

'Lanternen' skal bygges i forlængelse af det eksisterende kulturhus Trekanten, dog med sit eget særkende i form af anden arkitektur og andre aktiviteter. Mens Himmerland Boligforening har været vant til at bygge inden for egen matrikel og oprindeligt havde forestillet sig en anden placering af mødestedet, fortæller lederen af Trekanten, Michael Mansdotter, at de har arbejdet for en tæt samlokalisering af husene, således at Trekantens nuværende aktiviteter og tiltrækning af beboere kunne spille en central rolle for 'Lanternen'. Desuden fortæller Himmerland Boligforenings udviklingsdirektør, Sven Buch, at de gennem projektets forløb er kommet frem til, at et samarbejde på tværs af matrikler vil være positivt for samskabelse og for de synergier, de forskellige aktører bringer med sig ind i projektet.

Begge kommunale respondenter karakteriserer projektet 'Lanternen' som et unikt samarbejde, idet tre forskellige forvaltninger er involveret i projektgruppen. I 2021 inkluderer dette Socialforvaltningen under Familie- og Beskæftigelse, repræsenteret ved fritidsklubben Byggeren, Sundheds- og Kulturforvaltningen repræsenteret ved deres fritidsafdeling og specifikt kulturhuset Trekanten, samt By- og Landskabsforvaltningen under Teknik og Miljø, som sikrer de tekniske aspekter ved byggeprocessen. Sammen med Realdania, Lokale og Anlægsfonden og Himmerland Boligforening, der er projektejerne, udgør disse aktører projektets styregruppe, som har stået for projektets fremdrift.

Visionen for 'Lanternen' er, at det skal blive et bydelshus med fokus på bevægelse, dans og musik. På denne måde placeres huset på linje med bydelens satsning på fysisk og mental sundhed, som fik fornyet fokus med etableringen af Sundheds- og Kvartershuset i 2012. 'Lanternen' skal være et mødested, hvor man inviteres ind til at møde nye mennesker, enten igennem foreningsarrangerede aktiviteter eller bare ved at 'hænge ud' og blive inspireret. Vores respondenter fortæller, at planen i hovedtræk er, at 'Lanternen' vil bestå af to sale, som skal disponeres til faciliterede aktiviteter og foreningsliv, samt et orangeri, der skal fungere som et uformelt mødested, hvor spontane møder kan opstå. Målet er at skabe en bygningskonstruktion med et arkitektonisk smukt, lyst, åbent og inviterende udtryk, så 'Lanternen' kan blive en identitetsmarkør for området, og samtidig tiltrække borgere fra andre dele af byen. Disse tanker vises også i dispositionsforslaget fra LINK Arkitektur (figur 8). Her beskrives det, at 'Lanternen' skal været *"et sted, der opleves som åbent og indtageligt"* og at man derfor i materialer og udseende *"arbejder med en høj grad af transparens i øjenhøjde [og at] arkitekturen med sine store åbne partier er med til at invitere hele området ind"*¹².

¹¹ Aalborg Kommune og Realdania (2013) Aalborg Øst. Fortætning af bydelcenter og opgradering af tunnelforbindelse. Kickstart Forstaden. Aalborg: Aalborg Kommune

¹² LINK Arkitektur. (2022). Dans, bevægelse og musik: Den grønne arena. Dispositionsforslag/Projektstatus 31.03.2022.

Den kommunale talsperson, arkitekt Bodil Henningsen forklarer, at der er tænkt meget over, at 'Lanternen's arkitektur skal adskille sig fra såvel de omkringliggende boligblokke som det eksisterende kulturhus Trekanten. Hun siger, at den fysiske udformning af byggeri fra 1970'erne og 80'erne, som Trekanten er, er opført med tanke på funktionalitet frem for imødekommenhed. Med 'Lanternen's planlagte åbne og inviterende fremtoning i glas, og dens centrale placering i byrummet, er håbet, at huset bliver et let tilgængeligt mødested fra Astrupstien. For de mange gående og cyklende, som dagligt vil passere 'Lanternen' på vej til et ærinde eller for at handle ind, kan nysgerrigheden om, hvad der mon venter indenfor, gøre at man vælger at tage vejen forbi. Fritidskonsulenten Anders Kromann uddyber, hvordan projekterne håber, at ankomstområdet kan fungere som et første skridt til at begynde at deltage i de mere organiserede aktiviteter på huset: *"Det er vigtigt, at den her facilitet byder ind og man kan se, at det ser hyggelig og sjovt ud, og man føler sig velkommen til at komme ind og bare hygge og hænge ud og være en del af de aktiviteter, som er derinde [...] Og når man har været i den her lounge nogle gange, og kommer lige hen og kigger, så får man lyst til at være en del af det her hold og det fællesskab, man kan se i gennem de her glasdøre inde i salene."*

Figur 8: Udklip af projekttegning af det kommende mødested 'Lanternen'. LINK Arkitektur (2022).

Som boligforening må Himmerland Boligforening alene fungere som bygherre og kan derfor ikke stå for den efterfølgende drift af 'Lanternen', og planen har derfor været at finde en eller to aktører, der kan stå for drift og aktiviteter. I den forbindelse har Himmerland Boligforening og Aalborg kommune været i en længere proces med at finde en primæraktør fra foreningslivet. I en længere periode var Aalborg Dansecenter udset som samarbejdspartner, men grundet dalende medlemstal efter Coronapandemien og en bestyrelse, der gik af, måtte dansecenteret trække sig fra samarbejdet i 2021. Da Aalborg Dansecenter trak sig fra projektet i efteråret 2021, blev projektet sat på hold, og en række møder med projekt- og brugergrupperne blev aflyst, så styregruppen fik arbejdsro til at diskutere sig frem til en ny, levedygtig løsning for driften af huset. I vores interviews med Himmerland Boligforenings udviklingsdirektør, Sven Buch og den kommunale talsperson for

projektet, arkitekt Bodil Henningsen i efteråret 2021, blev det dog fortalt, at projektets styregruppe var i dialog med en gymnastikforening med fokus på rope skipping som mulig primæraktør.

Ønsket om at have en udpeget primæraktør er, at denne, i samarbejde med Kulturhuset Trekanten, skal have en form for værtskabsrolle og tilrettelægge aktiviteter som kan skabe liv og nye møder i huset. Fritidskonsulenten fra Aalborg kommune, Anders Kromann beskriver at *"Med de her værtsroller, er vi meget opmærksomme på, hvem, det er, der kommer ind og bliver en del af det her hus, og hvem det er, der er primæraktør. Der har vi nogle rigtig gode foreninger, som er derude nu, som kan lave nogle åbne aktiviteter og facilitere, og være med til at byde ind"*. Han nævner yderligere, at Aalborg kommune og Himmerland Boligforening er optaget af, at der stadig skal være plads til, at flere foreninger kan byde ind med aktiviteter, når 'Lanternen' åbnes. På denne måde kan endnu flere få ejerskab til huset og mulighed for at låne salene. Med sin erfaring med facilitering af aktiviteter og koordinering mellem foreningslivet i kulturhuset, er planen, ifølge kommunens fritidskonsulent, Anders Kromann, at Trekanten kan fokusere på at bevare et overblik over de forskellige foreningsaktiviteter, og efter behov samtænke flere eksisterende aktiviteter, oprette nye hold, når efterspørgslen efter noget nyt opstår i bydelen og være mere agil og handle ud fra borgernes ønsker, fremfor at én forening føler, at de 'ejer' faciliteten. Lederen af Trekanten, Michael Mansdotter, tilslutter sig vigtigheden af dette, og giver sit syn på, hvorfor han mener, det er naturligt, at Trekanten er tiltænkt denne rolle: *"Vi er nødt til at have nogle faciliterede processer. Vi er nødt til at have nogle som trækker det. Og da tror jeg, i al beskedenhed, at det er afgørende for sådan her et byggeri, at sådan nogle som os er med. For vi har personale på arbejdet, vi er i stand til det, og vi kender og forstår området. Vi har også en vis erfaring med kultur og bevægelse og folkelige processer"*. Intentionen er ydermere, at Trekanten skal stå for at invitere borgerne ind, og samtidigt facilitere nogle af de mere uformelle, spontane aktiviteter, som projektgruppen forestiller sig vil komme til at foregå i byggeriets "Sociale Zone" i ankomstområdet (figur 9).

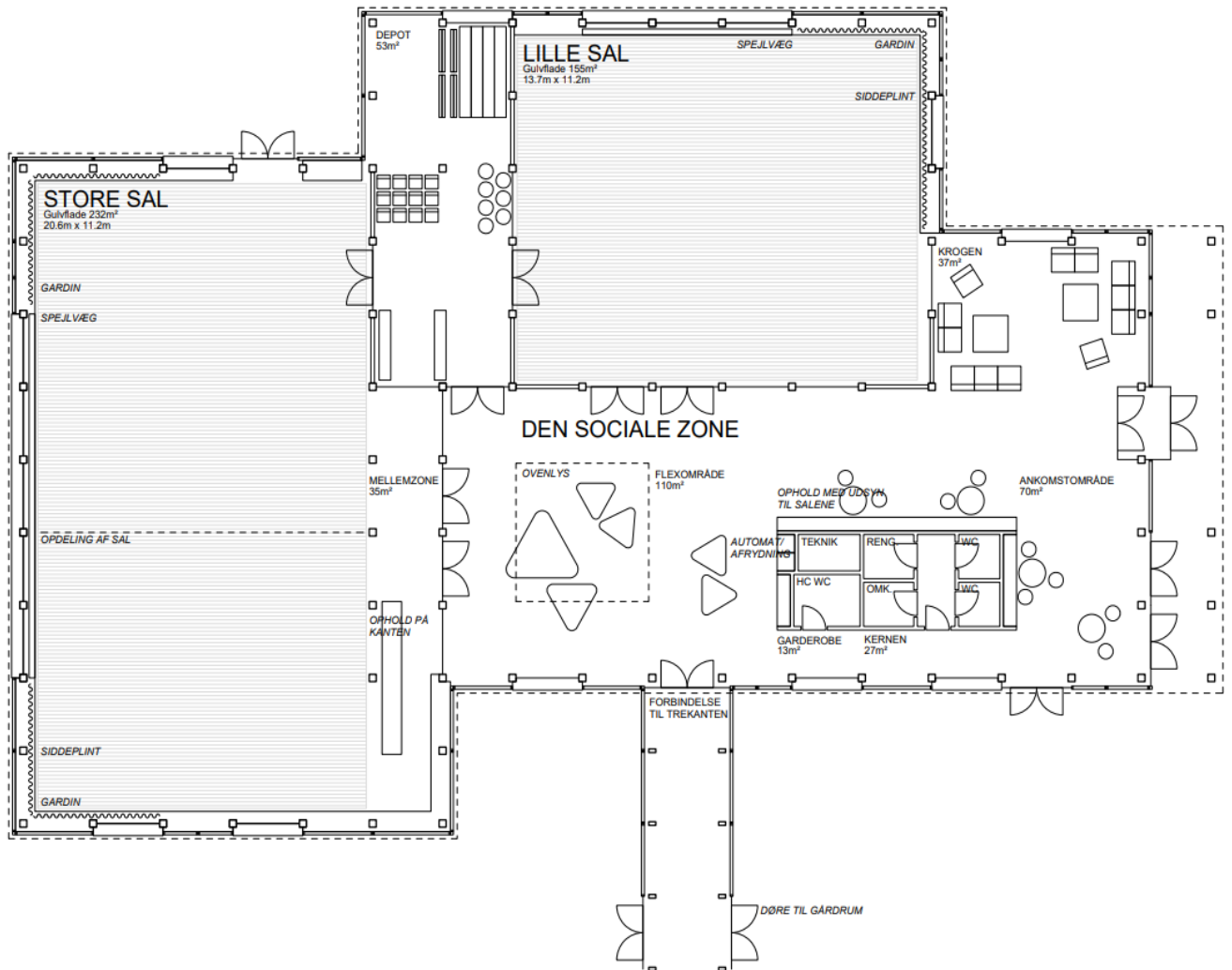
Anders Kromann, fritidskonsulenten fra Aalborg kommune giver også udtryk for et håb om, at det kommende foreningshus vil tiltrække en række andre foreninger, som kan afholde varierede, ugentlige aktiviteter, møder og events *"... som vil bidrage til at skabe synergier på tværs, og som gennem en kontinuerlig tilstedeværelse vil bidrage til at opbygge sociale relationer mellem husets besøgende"*. 'Lanternen's målgruppe skal være borgere i alle aldre. Med et foreningsliv som formentlig vil fylde meget i huset på eftermiddage og i weekenderne, vil man, ifølge Anders Kromann, forsøge at udnytte, at man i bydelen har en højere grad af borgere uden for beskæftigelse end i resten af Aalborg, og derfor også har et større potentiale for aktivitet i dagtimerne. Her har man som mål at skabe fællesskaber med udgangspunkt i deltagelse fra plejehjem, daginstitutioner, skoler, forældre på barsel eller borgere uden arbejde.

I den nuværende projektskitse har man tegnet en tilbygning med en gang, der fysisk binder de to huse sammen. Selvom flere af de interviewede aktører kritiserer denne løsning, der for borgerne kan opleves som en forlængelse af Trekanten, svarer fritidskonsulenten fra Aalborg kommune, Anders Kromann, at han tror det vil lede til en god synergi mellem de to faciliteter. I tillæg håber han, at opførelsen af en fælles indgang til de to huse, i større grad vil føre til, at det vil føles som et fælles hus. Med Trekantens erfaring med aktører som booker sig ind, og de faste gæster i cafeen, biblioteket eller i mødelokalerne, som forhåbentlig naturlig også vil udforske 'Lanternen', er håbet, at Trekantens eksisterende tilstedeværelse i byrummet vil bidrage til at blæse liv i 'Lanternen' fra begyndelsen. Den store forskel fra Trekanten vil ligge i 'Lanternen's arkitektoniske udtryk, som forhåbentlig kan lede til flere spontane møder. Som Anders Kromann håber på: *"Noget af det jeg synes, når man kommer ind til Trekanten, er at det måske kan virke lidt lukket for nogle, hvis man spørger beboerne. Fordi der er jo ligesom også de her røde mursten på vej ind. Så det er noget med*

at man kan komme ind i et sådan her fællesrum eller et loungeområde, hvor det er meget indbydende. [...] Det er det der med at skabe det her uformelle, inviterende samlingspunkt, tænker jeg, på en hovedfærdselsåre [Astrupstien]. Hvor man bliver inviteret ind til det her lidt mere uformelle, og samtidig det her lidt mere organiserede foreningsliv, som skal invitere ind. Det her med at skabe en lys, inviterende åben ramme, hvor man som beboer i området får lyst til at gå ind og blive en del af.” ‘Lanternen’s planlagte kombination af to sale og en social zone (figur 9) bunder, ifølge udviklingschefen for Himmerland boligforening, Sven Buch, i et ønske om at skabe en fysisk ramme for, at de mere faciliterede aktiviteter kan foregå i salene, mens de spontane møder kan opstå i loungeområdet. Det er særlig i forhold til loungeområdet, at Trekantens personale kan spille en faciliterende værtskabsrolle.” Det med at have nogen til at tage imod og være i huset og sige hej og igen byde velkommen. Lidt som faciliteten i murstenen skal kunne byde velkommen, skal der måske også være nogle personer man kan gå til eller som lige kommer ind og kigger: ‘Nå, okay, hvordan står det til?’ og snakker med dem der kommer i huset,” forklarer fritidskonsulenten i Aalborg kommune, Anders Kromann.

Ifølge den nuværende projektskitse planlægges det at give plads til uformelt samvær i den sociale zone med spil, siddeområder og hygge. Flere af de interviewede aktører er også kommet med ideer til, hvordan man kan facilitere såkaldte “lavtærskel-aktiviteter”, som foregår uden om organiserede foreningsaktiviteter, men som forhåbentlig kan bidrage til at initiere det første møde. Den boligsociale medarbejder fra Himmerland Boligforening, Sisse Munk, foreslår, at ældre borgere engageres i at deltage i højtlesning for børn, som forbipasserende også er velkommen til at sætte sig ned og lytte med til, mens lederen af Byggeren, Mette Lorenz, foreslår at flytte klubbens ungevejledning for jobsøgning og CV-skrivning fra fritidscenteret til ‘Lanternen’, sådan at unge, som ikke er indskrevet i Byggeren, også spontant kan få mulighed til at få hjælp til at søge et fritidsjob. Både den sociale zone og salene vil sammen danne rammen for at skabe møder og deltagelse i aktiviteter på tværs.

Lederen af Byggeren, Mette Lorenz, er stor fortaler for at flytte nogle af ungdomsklubbens aktiviteter over i det kommende mødested, da hun håber, at det vil føre til nogle mulige generationsmøder. Hun giver udtryk for, at nogle af de største problemer i området i dag, netop er en manglende forståelse af hinanden på tværs af alder og socioøkonomiske skel. Udviklingschefen for Himmerland Boligforening, Sven Buch, understreger også deres ønske om, at det ikke bare skal blive et hus for de unge, men at de voksne og ældre også kan deltage i fællesskabet: *“‘Lanternen’ er et udtryk for at vi kan lave nogle ting, som kan inspirere folk til at mødes og bevæge sig. Det er så ikke kun blevet et hus til de unge. Vi håber, det kan blive et hus hvor man kan mødes på tværs af generationer. Også fordi det er blevet et populært område for seniorer at flytte herud.”*

Figur 9: Oversigtskitser over det kommende mødested 'Lanternen'. Link Arkitektur (2022).

I forhold til møderne på tværs af sociale skel, mener fritidskonsulenten, Anders Kromann, at erfaringer viser, at socialt udsatte borgere har sværere ved at forpligte sig til medlemskab eller betaling af kontingenter med det samme, og at det derfor er vigtigt, at man i 'Lanternen' finder en måde at sænke tærsklen i forhold til de traditionelle foreningsfællesskaber. Her vil man gøre det enklere at være en del af et fællesskab, hvor det skal være nemt at prøve nogle forskellige aktiviteter af, før man forpligter sig yderligere. Det betyder, at aktiviteterne skal være let tilgængelige og at fokus er på fællesskabet, og at det for eksempel ikke kræver avanceret udstyr at være med på holdet. Fritidskonsulenten, Anders Kromann, uddyber, hvordan et tilbud som rope skipping kan være en god indgangsport til at danne sociale relationer og et fællesskab: *"Selvom rope skipping er en nicheaktivitet, så har de formaliseret foreningsaktiviteten. Så tror jeg bare, det kan meget, fordi det er rigtig let tilgængeligt. Jeg tror da næsten alle piger, uanset hvor man bor henne, har et sjippetorv eller har fået det i fødselsdagsgave. Jeg tror bare, det har et stort potentiale i et sådant område, hvor det er let at komme til. Det fylder heller ikke noget, man skal ikke have en masse grej med. Man kan bare komme ind og være med og øve sig."*

Planlægningsprocessen

Udviklingsdirektøren fra Himmerland Boligforening, Sven Buch, fortæller, at ideen om at skabe et nyt mødested i Aalborg Øst har stået på i mere end ti år, hvor både placering, aktiviteter, udseende og indhold har været omdiskuteret. I flere år arbejdede Himmerland Boligforening med ideen om at lave en sports- og kulturhangar, som skulle opføres på græsplænen mellem Fyrkildevej og Runderen. Skitserne for dette kultur- og fritidshus havde et råt udtryk, og havde blandt andet street sport, musik og cafedrift som omdrejningspunkt og unge beboere som hovedmålgruppe¹³. Men med kommunens store fokus på byfortætning i området, og tidligere succesfulde ansøgninger om finansiering, besluttede Himmerland Boligforening, efter at have været i dialog med Realdania om den kommende 'Fælles Rum'-pulje, at samarbejde med Aalborg kommune om at koble projektet på den igangværende byfortætningsproces, der allerede var påbegyndt nede ved Humlebakken¹⁴. På den måde blev ideen om 'Lanternen' født.

I 2018 blev rådgivningsfirmaet Keingart Space Activators hyret til at stå for den indledende projektudvikling frem til 2019¹⁵. Udviklingen af skitseforslaget var baseret på tre workshops, som Keingart afholdt i løbet af efteråret 2019, hvor repræsentanter fra Himmerland Boligforening, Aalborg kommune, Trekanten, Byggeren, Foreningssamarbejdet 9220 og Aalborg Dancecenter deltog. I tiden mellem de tre workshops, afholdt kommunen og Himmerland Boligforening møder med andre relevante aktører, som repræsenterer boligforeningen og foreningslivet. På disse møder indsamlede de behov og ønsker, som løbende blev inkorporeret i projektet¹⁶. Efter denne indledende fase, godkendte styregruppen den videre retning for projektet, og projektet blev sendt i udbud. I 2022 blev LINK Arkitektur involveret som ny rådgiver og er klar til at arbejde videre med det nuværende koncept og til at stå for projektering fra 2022. Efter planen tages første spadestik i sommeren 2023, med åbning af 'Lanternen' i løbet af 2024¹⁷.

Såvel udviklingsdirektøren for Himmerland Boligforening, Sven Buch, som Aalborg kommunes talsperson for projektet, arkitekt Bodil Henningsen, fortæller, at de som projektere først og fremmest har haft fokus på at få sikret, at visionen og planen for 'Lanternen' har været på linje med styregruppen og dermed fondenes ønsker. Derfor har det primært været en projektgruppe bestående af styregruppen samt aktører fra ungdomsklubben Byggeren, Kulturhuset Trekanten, Foreningssamarbejdet 9220 og (indtil efteråret 2021) Aalborg Dancecenter, der var inddraget i planlægningsarbejdet, mens de lokale borgere og beboere endnu ikke har været involveret eller informeret om projektet: *"Nej. Vi har valgt ikke at fortælle vores beboere om der endnu (...) der er stadig så meget usikkerhed omkring driften, at det bare vil forvirre dem på nuværende tidspunkt, og det gavner jo hverken os eller projektet. Vi planlægger at invitere til et borgermøde i løbet af efteråret næste år - og derefter vil vi invitere interesserede beboere til at kommentere på husets indhold"*, sagde Sven Buch i september 2021. Sisse Munk, boligsocial medarbejder fra Himmerland Boligforening, uddyber dette: *"Det er begrænset, hvad de [borgerne] har været involveret i. Jeg tror, at fordi processen har været så turbulent, og man ikke har kunnet finde ud af, hvor det her lander henne, så har man simpelthen valgt ikke at melde noget ud endnu. [...] Når navnet kommer på plads og foreningskonstellationen lige om lidt bliver godkendt, så tror jeg, de begynder at melde ud til offentligheden og til beboerne. Jeg tror, de har tænkt, at ovenpå alle de her renoveringer, så har strategien været at vente til de ved, hvad det reelt skal blive til."* Den manglende information om projektet afspejles også i vores spørgeskemaundersøgelser, hvor 94 % i såvel husstandsundersøgelse

¹³ Himmerland Boligforening, Cowi og EFFEKT (2012): Kildeparken 2020. Foreløbig helhedsplan. Aalborg: Himmerland Boligforening.

¹⁴ Aalborg Kommune og Realdania (2013) Aalborg Øst. Fortætning af bydelscenter og opgradering af tunnelforbindelse. Kickstart Forstaden. Aalborg: Aalborg Kommune

¹⁵ Keingart Space Activators (2019) Lanternen og Den Grønne Arena

¹⁶ Keingart Space Activators (2019) Lanternen og Den Grønne Arena

¹⁷ Ny grøn arena på vej: Se her, hvor den skal ligge | Aalborg:nu (aalborgnu.dk)

som brugerundersøgelse ikke havde kendskab til projektet. Blandt de få, der havde kendskab til projektet, havde kun 2 været involveret i samtaler om projektet.

Anne Louise Larsen, projektlederen for den boligsociale helhedsplan 'Øst i Centrum', der indbefatter nogle af de andre boligforeninger i bydelen, giver udtryk for en frustration over den manglende inddragelse af de lokale beboere, der *"endnu engang skal forholde sig til endnu et byggeprojekt, efter at have levet på en byggeplads med bolig- og bydelsrenoveringer i snart 10 år"*. Hun udtrykker, at projektet om 'Lanternen' kan ses som endnu et *"gentrificerende led i arbejdet med at forbedre Aalborg Østs omdømme, hæve attraktionsniveauet og sikre kontinuitet i udlejning af boligerne, fremfor at skulle kæmpe med en besværlig inddragelsesproces, der ville sikre lydhørhed over for beboernes ønsker"*.

I forbindelse med Dansecenterets udtrædelse af projektet, er Kulturhuset Trekanten gået fra at have haft en svag grad af indflydelse på, og involvering i, projektet, til at blive en afgørende aktør i forhold til husets drift. I den tidligere plan med Dansecenteret som primæraktør, var lederen af Trekanten, Michael Mansdotter, bekymret over Dansecenterets råderet over de fleste bookingtider i 'Lanternens' sale, men fortæller, at han nu oplever, at projektgruppen virker mere indstillet på at fylde huset med en større variation af foreninger og andre aktører. Han glæder sig over den samarbejdsvillighed, projektejerne har vist for at komme frem til denne løsning, og håber de kan få skabt en facilitet, som er til glæde for alle beboere i Aalborg Øst, og som inviterer til bevægelse og nye møder.

Forventninger til mødestedet 'Lanternens' relevans og betydning for lokalområdet

Visionen bag mødestedsprojektet 'Lanternen' er at skabe en attraktiv destination, der kan hjælpe til at forbedre Aalborg Østs omdømme. Som nævnt skal 'Lanternen' bygges som en tilbygning til det eksisterende lokale kulturhus Trekanten men med andre faciliteter og aktiviteter, som skal tiltrække borgere fra resten af Aalborg til bydelen. Denne vision blev tydeliggjort af interviewet med kommunens talsperson for projektet, arkitekt Bodil Henningsen, hvor hun understregede: *"I de sidste ti år har Aalborg Øst gennemgået mange byfornyende forandringer - både af områdets socio-økonomiske profil og dets fysiske udseende. Men alligevel er der mange aalborgensere som stadig mener, at denne del af byen er en ghetto. De har ikke lyst til at komme herud (...) Det er det, 'Lanternen' skal lave om på - det skal få dem til at se, at Aalborg Øst er blevet en super fed bydel med en masse fede attraktioner"*. I denne sammenhæng understreger fritidskonsulenten fra Aalborg kommune, Anders Kromann, dog, at det er vigtigt, at man ikke kun laver 'Lanternen' for at tiltrække folk udefra, men at det skal være et sted for dem, som bor i Aalborg Øst, og som giver merværdi for dem, for ellers tror han, at mødestedet vil komme til ofte bare at stå hen som en tom skal. *"Og så er det jo fint, hvis konsekvensen af de fede ting man forhåbentlig får gang i, i 'Lanternen', være at folk udefra får lyst til at flytte ud til bydelen... men det går altså ikke, hvis det er det, der skal bære hele projektet"*.

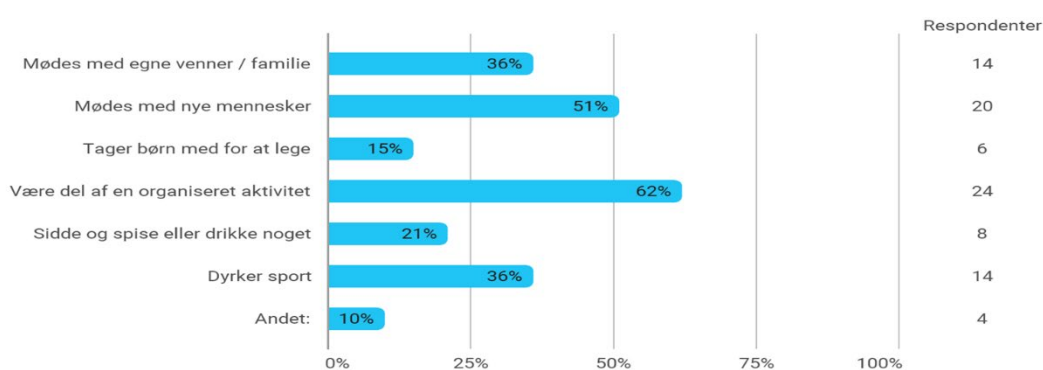
Flere involverede aktører giver udtryk for, at det er vigtigt, at 'Lanternen' får en smuk og interessant arkitektonisk udformning. Som leder af Trekanten, Michael Mansdotter, udtaler: *"Det her byggeri må meget gerne have en kunstnerisk dimension eller kunstnerisk markør. Et eller andet som gør, at vi skal sgu ud og se på det der 'Lanternen'". Og så ser vi også på alt det andet, der ligger ved siden af. Det gør jo ikke noget at vi får noget kvalitetsbyggeri, som kan være med til at fortælle historien om Aalborg Øst"*, og designskitsen fra LINK Arkitektur præsenterer en vision om et hus med en meget anderledes arkitektur end det nuværende kulturhus Trekanten, som 'Lanternen' skal være nabo til. *"[E]t pejlemærke for området og et referencepunkt for hele Aalborg"*¹⁸. Ligeledes ønsker Sven Buch, udviklingschef for Himmerland Boligforening, at 'Lanternen' bliver endnu et bidrag til, at borgere udefra ændrer deres syn på bydelen. Ved at skabe en attraktiv destination, håber boligforeningen at tiltrække flere ressourcestærke lejere udefra og styrke kvadratmeterprisen. Hvis udsatte og ressourcestærke borgere får et fælles mødested, som begge parter føler ejerskab til, er håbet, at 'Lanternen' kan være med til at skabe nye relationer på tværs af socioøkonomiske skel: *"Jeg håber at summen af det her projekt kan flytte noget. Det er meget komplekst. Men det betyder da noget for udsatte borgere, at de kan føle stolthed over deres boligområde. At det er noget som andre også synes er spændende at besøge og komme til og være i. Så man retter ryggen lidt når man er ude og promenerer på stien"*.

Projektlederen for den boligsociale helhedsplan Øst i Centrum, Anne Louise Larsen, tror, at det største trækplaster for folk udefra vil være, hvis Aalborg Øst som bydel kan tilbyde noget andet, end det der allerede findes andre steder i byen. For så skaber man et incitament til at få folk til at besøge Aalborg Øst, så de kan opleve noget nyt og spændende, og så er hun sikker på, at folk vil komme. Michael Mansdotter leder af Kulturhuset Trekanten, er enig i dette, men han tvivler dog på, om møder på tværs af sociale skel nødvendigvis fører til social mobilitet: *"Ens livsvilkår ændrer sig jo ikke bare fordi vi ser andre have noget, som vi gerne selv vil have (...) Men ikke desto mindre, så tror jeg jo samtidig kulturelt på, at i og med vi ser andre og mødes med andre, så bliver vi også nysgerrige på andres levemåde. Og dermed får vi måske - os, der er lidt bedre bemedlede en større forståelse for,*

¹⁸ LINK Arkitektur. (2022). Dans, bevægelse og musik: Den grønne arena. Dispositionsforslag/Projektstatus 31.03.2022.

hvad det er, de sociale udfordringer har af indflydelse på folks liv – og det er jo vigtigt, selvom det måske ikke rykker noget på den korte bane”.

I husstandsundersøgelsen bliver respondenterne præsenteret for visionerne omkring projektet ‘Lanternen’, så de kan fortælle om deres overvejelser, selvom de fleste ikke i forvejen kender til projektet. Respondenterne bliver spurgt om deres forventninger til brug af ‘Lanternen’ efter etablering. Her viser det sig, at over halvdelen (61 %) bestemt eller måske regner med at bruge mødestedet, mens 20 % bestemt ikke forestiller sig at benytte mødestedet. Af dem, der forestillede sig at bruge mødestedet, mener over halvdelen (59 %), at de nok ville bruge stedet mindst en gang om ugen. I figur 10 ses, hvordan respondenterne forestiller sig at anvende mødestedet. Der er størst vægt på at være del af organiserede aktiviteter og at møde nye mennesker, hvilket stemmer godt overens med de involverede aktørers argumenter om, at facilitering og organisering af aktiviteter er centralt for ‘Lanternens’ potentiale som mødested, der kan skabe sociale relationer i bydelen.

Figur 10: Hvordan tror du, at du vil bruge det nye mødested ‘Lanternen’?

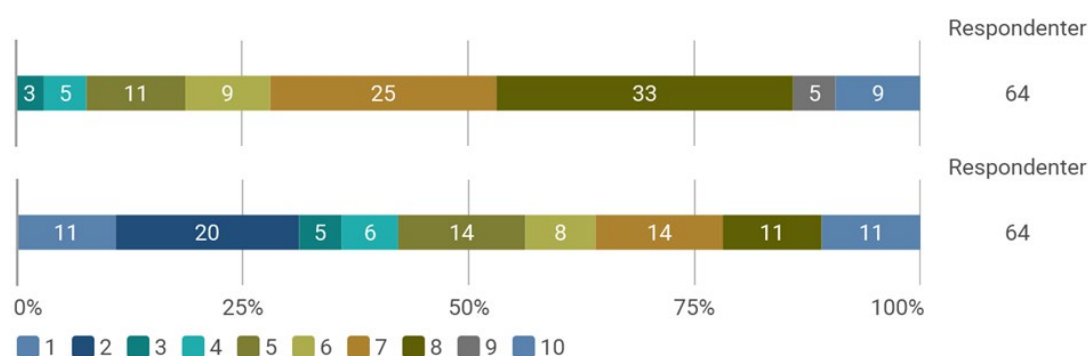
De adspurgte beboere svarer desuden på, hvorvidt de tror, at det nye mødested vil tilbyde noget, personen ikke kan få andre steder. Her svarer ca. halvdelen ja (54 %). På spørgsmål om hvorfor de svarer ja, pointerer omkring en tredjedel, at det vil være et lokalt sted (dvs. tæt på deres bolig), en anden tredjedel nævner, at der vil komme nye interessante aktiviteter, mens den sidste tredjedel lægger vægt på, at de håber at kunne møde nye mennesker og få nye kontakter. På spørgsmål om, hvad personen mener vil gøre stedet særligt interessant at bruge falder svarene i flere kategorier. Godt halvdelen har forslag til konkrete aktiviteter (fra koncerter til bevægelse og aktiviteter for hunde) eller konkrete faciliteter. Nogle få nævner betydningen af, at der sker noget, som vennerne også er interesserede i, mens de resterende taler mere generelt om ‘spændende og gode arrangementer’.

For at opbygge relationer mellem de besøgende i ‘Lanternen’, mener lederen af Byggeren, Mette Lorenz, at det er essentielt, at aktiviteter i huset til at begynde med faciliteres og understøttes af en professionel aktør, som kan bidrage til at opbygge de sociale relationer: *”Det kan godt tage lidt længere tid, indtil man føler sig tryk nok til at man godt tør at komme her over alene. Eller ‘nu kender jeg nogen’ eller ‘vi kan også følges ad’ eller hvad det nu måtte være. [...] Der skal opbygges en tillid [...] det kræver både forarbejde og vedholdenhed.”* Projektlederen for den boligsociale helhedsplan Øst i Centrum, Anne Louise Larsen, mener, at den bedste måde at opbygge sociale relationer på er ved at finde de ildsjæle i lokalområdet, som har de nødvendige kræfter og kvaliteter til at bringe mennesker sammen. Hun fremhæver, at man skal bruge disse beboere som en slags værter eller ambassadører for ‘Lanternen’. Hendes erfaring fra det boligsociale arbejde i bydelen er, at hvis

helhedsplanen bidrager med at understøtte engagerede beboere til at komme i gang med de udfordrende elementer af nye projekter eller møder, som for eksempel markedsføring og teknisk bistand, så sørger disse beboere selv for at tage nye imod borgere og skabe et incitament for de fremmødte til at komme igen en anden gang. Hun udtrykker, at det fysiske mødested ikke er så vigtigt, sammenlignet med de mennesker der bærer relationsopbygning: *”Det handler i mindre grad om lokalet, tænker jeg, i virkeligheden. Det her med at lave sociale relationer. For det er fedt at have en dejlig ramme. Det tænker jeg, kun kan skabe glæde, men det kunne vel i virkeligheden foregå hvor som helst. Jeg tænker, det handler rigtig meget om at finde de der beboere, som er gode til at tage imod, og gode til at byde velkommen og gode til at få folk med i en gruppe. Der ved vi som regel også godt, hvem det er vi skal hive fat i. Det kunne være smart at inddrage vores erfaring fra det boligsociale arbejde, når ‘indholdet’ i ‘Lanternen’ skal tænkes igennem.”*

Himmerland Boligforenings boligsociale medarbejder, Sisse Munk, følger op med at relationsopbygning i virkeligheden også handler om at finde et fælles tredje at være sammen om, hvor det bliver naturligt at mødes på tværs, uanset hvor gammel man er. Hun pointerer, at det derfor er vigtigt at etablere nogle gode, faciliterede aktiviteter i huset. At have noget fælles at forenes om, er noget, lederen af ungdomsklubben Byggeren, Mette Lorentz, også vurderer som essentielt for ‘Lanternens’ succes som mødested. På nuværende tidspunkt findes der nemlig ingen naturlige steder i bydelen, der skaber generationsmøder. Hun ønsker, at unge og ældre gennem at opbygge sociale relationer, kan få en øget gensidig forståelse for hinanden: *”Jeg tænker, at ‘Lanternen’ kan bruges som et nyt mødested, hvor man mødes mellem generationer og kulturer. Og får en forståelse og indsigt i hinanden. For det er jo tit der det går galt. Det er at vi ikke forstår hinanden eller at man tror noget om nogen andre, selvom det måske slet ikke forholder sig sådan.”*

I husstandsundersøgelsen bliver respondenterne spurgt til deres forventninger til, at Lanterne kan blive et sted, hvor man møder nye mennesker (figur 11). 47 % af de adspurgte beboere indikerer, at der er vil være rigtigt god sandsynlighed for at møde nye mennesker (8-10 på en skala til 10) på det nye mødested, mens kun 8 % har meget lave forventninger til, at man vil møde nye mennesker på det nye sted (1-4 på en skala til 10). Næsten halvdelen af respondenterne mener, at der er nogen sandsynlighed for nye møder (5-7 på en skala til 1-10). Når der bliver spurgt til sandsynligheden for, at de personligt vil komme til at møde mennesker på det nye mødested, er forventningerne generelt lavere (figur 11).

Figur 11: I hvor stor grad tror de adspurgte beboere på, at ‘Lanternen’ bliver et mødested, hvor man generelt (øverst) – og de selv personligt (nederst) – vil møde nye mennesker

Denne forskel kan relateres til, at mange adspurgte beboere ikke anser det for vigtigt at møde nye mennesker, når de besøger udearealerne i området. På spørgsmålet ‘Er det vigtigt for dig at møde nye mennesker, når du besøger udearealerne her i området?’ svarer således kun en tredjedel, at det

er vigtigt for dem. De, der anser det for vigtigt at møde nye mennesker begrundet det med dels, at det er rart at få nye input og ikke føle sig ensom, mens enkelte nævner, at som ny i området er det en god måde at lære stedet at kende. De, der ikke anser det for vigtigt at møde nye mennesker i lokalområdet, begrundet det fortrinsvis med, at de ikke har behovet og at det ikke er derfor, de bruger udearealerne. Nogle nævner desuden, at de ikke er særligt socialt anlagt eller at de dyrker deres netværk andre steder. Endeligt pointerer nogle få, at der måske er en vis barriere, men at det er vigtigt, at folk hilser på hinanden.

Opsummering og konklusion

I forlængelse af den pågående bydelsudvikling i bydelen Aalborg Øst, er projektet 'Lanternen' det næste store skridt. Ledet af Himmerland Boligforening og Aalborg Kommune har projektet, der skal etableres opføres i forlængelse af og på arealet foran det eksisterende kulturhus Trekanten som overordnet mål at være et helt nyt mødested fokus på bevægelse, dans og musik. Gennem 'Fælles Rum'-puljen fik projektet bevilget 7 mio. DKK af Realdania og Lokale og Anlægsfonden i 2018 med en oprindelig plan om første spadestik i løbet af efteråret 2021 og indvielse i 2022. Visionen var at skabe et attraktivt mødested, der kan forbedre bydelens dårlige omdømme og tiltrække flere besøgende og potentielt tilflyttere til bydelen.

Projektet præsenterer en vision for et hus, der med nytænkende arkitektonisk udformning og inviterende strukturer skal skabe møder på tværs af såvel alder som socioøkonomiske skel gennem et stort udbud af forskellige aktiviteter faciliteret af lokalrådets stærke foreningsliv med Kulturhuset Trekanten samt en etableret gymnastikforening som værter og primæraktører for at knytte relationer mellem beboere både i Aalborg Øst og med folk fra resten af byen.

Projektet har været centralstyret. Projektets styregruppe bestående af Himmerland Boligforening, 3 forvaltninger fra Aalborg Kommune, samt de finansierende fonde har bestemt udformning og de overordnede rammer for 'Lanternen', mens centrale lokale aktører, som eksempelvis Kulturhuset Trekanten og ungdomsklubben Byggeren har bidraget med input til aktiviteter. Denne konstellation har betydet, at meget få borgere kender til projektet, og derfor ikke har nogle forventninger om brug eller mødestedets potentiale for nye at skabe rammerne for sociale relationer. Det eksisterende kulturhus Trekanten har i dag en stor og varieret brugerflade, mens det udendørs areal, hvorpå 'Lanternen' skal anlægges, overvejende anvendes af forbipasserende, der gør korte ophold på bænke o.l. På baggrund af dette, forventer vi derfor, at 'Lanternen' vil have et stort potentiale som lokalt mødested og potentielt også som destination, der kan tiltrække brugere udefra.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

INSTITUT FOR GEOVIDENSKAB
OG NATURFORVALTNING

ROLIGHEDSVEJ 23
1958 FREDERIKSBERG

TLF. 35 33 15 00
IGN@IGN.KU.DK
WWW.IGN.KU.DK